

Патријарх Порфирије: Моји су корени овде и знам добро своју ђедовину

Беседа Његове Светости Патријарха српског г. Порфирија изговорена 9. јануара 2022. године, на празник Светог првомученика и архиђакона Стефана, крсне славе Републике Српске, на светој Литургији у Саборној цркви Христа Спаситеља у Бања Луци

Драги Владико, браћо и сестре, хвала вам на топлом дочеку, на дочеку отвореног срца, на дочеку са љубављу овде у Бања Луци, у центру Републике Српске, овде где се слави име Божје, где се слави име Христово. И отуда и није могло бити другачије него да ме овде дочека ширина ваших срца и ваше душе. Ја сам дошао на други дан Божића. Данас је трећи дан Божића и истовремено празник Светог архиђакона и првомученика Стефана, који је заштитник Републике Српске. Када кажемо Република Српска то није апстрактан појам. Република Српска је презиме за многе људе који имају своје име, за многе православне хришћане који живе на овим просторима и зато када говоримо о слави Републике Српске, ми говоримо о вашој слави, о изражавању ваше вере у Живога Бога, у светост Цркве Његове и светитеље Божје.

Дошао сам овде заједно са браћом архијерејима када још увек осећамо радост празника Рођења Христовог, кад се још увек поздрављамо речима:

Мир Божји! Христос се роди!. Заиста се роди Господ, браћо и сестре, и у том Рођењу живог Бога, у Његовом доласку међу нас, Он открива и показује и доказује ко је као живи Бог, али у исто време показује и открива какви ми људи требамо да будемо. Показује нам да је Он љубав по својој суштини и да је увек са нама и на нашој страни независно од тога колико ми по својим немоћима и слабостима понекад посрћемо, падамо или бирамо путеве који нас воде од Њега, који је смисао нашега постојања. Христос је дошао да покаже да је Он смисао нашег постојања и у том контексту открива шта је наш циљ. Открива нам да је узалуд човеку ако задобије и читав свет, а души својој науди, изгуби своју душу. Узалуд му је и ако стекне сва богаства овог света. Узалуд му је ако буде најславнији у овом свету уколико изгуби Христа који је смисао постојања читавог људског рода, а и свакога од нас понаособ, јер шта год да јесмо, шта год да имамо, ако мислимо да нам то може обезбедити суштинску и дубинску сигурност – варамо се. Најбољи могући доказ су они који много имају и који су веома славни, који употребљавају безбројна обезбеђења да би сачували то што имају и да им неко не би узео или поткрао од тога што имају. И не само то, него и умножавају све више и више то што имају, јер иако имају толико да не знају шта ће од тога, да им се врти у глави и уму од лудила у правом смислу те речи, они непрестано имају потребу да имају све више и више. Имају све дубљу и дубљу глад, јер то што је материјално и пролазно није могло да задовољи кратер дубински који има жеђ, ево опет, за смислом.

Није циљ пре свега имати него бити, како су многи говорили. Потребна је наша да имамо смисао и онда када нам иде од руке и онда када нам не иде баш како смо замислили. Да ли имамо смисао у своме животу зависи од разлога и циља који смо поставили себи као тачке које нас воде кроз Сциле и Харибде овога света. Господ је, браћо и сестре, дошао међу нас да буде наш смисао, да покаже да без Њега ништа нисмо и да ништа немамо. Шта ми поседујемо? Па ни свој живот не поседујемо, наиђе једна прехлада, најблажа, па све до епидемије и сви смо изгубљени. Страх почиње да управља нашим животима, други су нам сметња, бежимо од њих. Зар је то лепота и радост живота?

Господ је, дакле, дошао да нас умири, да нам донесе мир, али да покаже да је тај мир могућ једино онако, браћо и сестре, како ви данас сведочите вашом вером овде у Републици Српској, избравши да Дан Републике Српске посветите једном светитељу Божјем и то не ма којем него архиђакону и првомученику Стефану, ономе чији је живот био служење другима. Ви сте се, дакле, определили да Христос буде ваш смисао, да Он буде ваш живот, да Он буде ваш мир, а Он нам је показао да је истински и прави мир. У времену у

којем се родио било је, као и данас, мноштво сукоба, непријатељстава, погибија, убистава, наметања силом модела живота који не одговарају многим појединачним људима и заједницама. У то време када су цареви мислили да одлучују о добру света и о људима, у пећини далеко изван сваке метрополе, у тишини, рађа се Господ наш и показује шта је центар света. Центар света је тамо где је Господ живи. Та Витлејемска пећина постала је центар универзума, читаве историје и вечности и Господ је ту показао да је Он мир, а да ми мир можемо имати само уколико смо љубављу везани за Њега. Тај мир нам долази онда од Њега уколико знамо да нема те силе света која нас може покорити ако смо са Христом.

Сетимо се само Вукашина из Клепаца. Злотвор му одсеца један по један део тела у злогласном Јасеновцу, а он без бунта, без незадовољства у односу на Бога, са миром у односу на злотвора изговара речи: Само ти дијете ради свој посао. Зар је то могло доћи од човека, од његове силе и снаге? Наравно да није. Та сила и снага управо је сила благодати Божје, сила Витлејемске пећине, и зато је, браћо и сестре, апостол Павле могао да каже: Онда кад смо слаби тада смо јаки. Да, онда кад смо свесни да ма колико смо моћни, заправо смо најслабији људи ако немамо заједницу са Богом, веру у Њега и Његову помоћ. Онда када смо и најмањи, мали у односу на огромне и велике, ако знамо ко смо, ако знамо своје име, ако знамо своје презиме, као што га зна и Република Српска, а то је Свети архиђакон и првомученик Стефан, ма колико мали и слаби – тада смо јаки. Јаки смо благодаћу Божјом, јаки смо заједницом са Богом, јаки смо љубављу пре свега међусобно, у породици. Не можеш волети никога и ништа ако не волиш своје родитеље, своје претке; не можеш волети никога и ништа ако не волиш своју децу, ако муж не воли жену или жена не воли мужа. О каквој онда љубави према било коме и о било чему говоримо ако не волимо онога који је ту поред нас и који нам је дат да њему посведочимо да смо верни Христу.

Браћо и сестре, И моји су корени овде и знам добро своју ђедовину и знам да је ту на том месту дубоки корен вере православне, вере хришћанске, а исто тако и на сваком сантиметру ове дивне, благословене земље, а најпре благословене вама људима који сте положили веру у Христа на почетку сваког вашег дана, на почетку сваке ваше мисли, на почетку свих ваших трудова и међусобних односа. Ако је љубав оно што нас везује, љубав према Христу и мир који добијамо од Њега, сигурно је онда да ћемо ту љубав и тај мир сведочити и свима другима који се на другачији начин моле Богу, који имају другачије презиме и који имају друге и другачије празнике. Овај народ као народ Христов јесте народ мира у истинском и правом смислу, а не као

они који реч мир употребљавају више него било коју другу реч – рекао сам и синоћ – а у исто време више него ико производе оруђа смрти. Замислимо се! Са једне стране нам причате о миру, а са друге не само да производите оруђа смрти, него их продајете за веома веома велике паре и од тога градите своје империје, градите своје палате, али оруђе љубави у вама је угашено! Срце вам је скучено, јер није Витлејемска пећина, није место где се рађа Господ наш Исус Христос!

Браћо и сестре, мир наш је Господ и ми не чекамо боље време, као што је говорио Свети владика Николај, ми чекамо Христа. Његов мир хоћемо!

Нека би Господ дао нама – данас овде сабраним у овом светом храму љубављу нашег владике Јефрема и молитвама отачаствених архијереја – чврсту свест о томе да смо Христови, да је Он наше име и презиме, почетак и крај. Нека би Господ дао да се Његова љубав усели у срца наша као што се уселила у срце Светога Стефана Првомученика, па је том љубављу и онда кад му је неко наносио зло могао да каже: Немој им Господе то урачунати у грех. Нека би Господ дао да наше срце постане Витлејемска пећина, а онда ће постати центар света, постаће палата која може да смести у себе све људе без обзира ко су и шта су, палата која ће бити спремна да тражи опроштај и свима све опрости, али да буде своја. Нека Господ да нама овде сабранима тај мир Христов, али исто тако, браћо и сестре, свим вашим сродницама, свој нашој браћи и сестрама који живе овде у Републици Срској, који живе у Босни и Херцеговини, који живе и у Црној Гори, и у Хрватској, и у Србији и на свим просторима где нас има и на свим континентима где нас има. Нека нам да Господ свој мир, али нека да и свим другим људима и своју љубав и своју радост да бисмо онда ми заједно са Светим Стефаном, Архиђаконом и Првомучеником, којег данас славимо по тридесети пут овде у Републици Српској као славу Републике Српске, славили и Име Божје, Једнога у Тројици Бога, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Срећна слава и нека вас Господ благослови!

spc.rs